

До програми виробничої педагогічної практики

Зміст практики

- > поглиблення розуміння сутності основ компетентнісної, особистісно орієнтованої освіти, особливостей їх реалізації в педагогічному процесі закладу базової середньої освіти;
- > саморозвиток особистісних якостей студента, активізація позиції суб'єкта професійного та особистісного саморозвитку;
- > поглиблення розуміння сутності виховання в контексті інноваційної освіти, основ її реалізації через адекватну організацію навчальної діяльності учнів;
- > залучати студентів до самостійного розв'язання посильних навчально-виховних завдань.

Для реалізації поставлених завдань студент-практикант повинен виконати наступні види робіт з педагогіки:

1. Вести щоденник виробничої педагогічної практики (фіксувати та аналізувати процес і результати власної діяльності (підготовка та проведення навчальних занять, робота з документацією (вивчення особливостей ведення журналу), реалізація функцій класного керівника учнівського колективу).

2. Брати участь у консультаціях керівника практики.

3. Підготувати конспект виховного заходу, який необхідно провести в закладі середньої освіти (попередньо план-конспект узгодити з класним керівником та методистом, а також запросити на перегляд виховного заходу).

4. Здійснити комплексний самоаналіз виховного заходу за значущими параметрами.

5. Здійснити комплексний самоаналіз проведеного уроку за значущими параметрами.

6. Підготувати (при можливості провести) за згодою класного керівника одну із форм роботи з батьками: бесіда; тренінг; батьківське консультування; квест; круглий стіл; індивідуальна зустріч та ін. (до звітної документації подати підготовлені матеріали).

7. Підготувати звіт з виробничої педагогічної практики, в якому відобразити:

а) найбільш суттєві досягнення та проблеми щодо реалізації освітнього процесу у закладі середньої освіти, дати їм теоретичне обґрунтування;

б) сформулювати комплекс форм, методів, прийомів організації освітнього процесу, які студент-практикант визначив як найбільш ефективні;

в) відобразити результати проведеної роботи з педагогіки (виховний захід, його самоаналіз, аналіз відвіданого уроку, самоаналіз проведеного);

г) сформулювати загальні висновки, «уроки практики», визначити напрями особистісного та професійного саморозвитку на перспективу.

Звітна документація для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з педагогіки

1. Щоденник практики
2. План-конспект виховного заходу (див. додаток 1)
3. Самоаналіз виховного заходу (див. додаток 2)
4. Самоаналіз проведеного уроку (див. додаток 3)
5. План-конспект форми роботи з батьками (див. додаток 4)
6. Звіт з виробничої педагогічної практики

Список використаних джерел з педагогіки

1. Бодненко Д.М. Моніторинг навчальної діяльності : навчальний посібник. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.
2. Бути вчителем : навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» [Текст] / Укладач О.В. Грушко. Вінниця : ТД «Єдельвейс», 2007, 296 с.
3. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : Навчальний посібник. 3-тє вид., доопрац. і доп. Київ : Знання, 2008. 566 с.
4. Волкова Н.П. Педагогіка [Текст] : навч. посібник. 3-тє вид. стер. Київ : Видавничий центр «Академія», 2009. 616 с.
5. Гетта В. Шляхи досягнення педагогічної майстерності. // Трудова підготовка в закладах освіти. 2010. № 9. С. 44-45.
6. Гончар Л.В., Кравченко Т.В., Мачуська І.М., Павицька К.М., Хижняк А.В. Формування сімейних цінностей у дітей шкільного віку в сучасних соціокультурних умовах : монографія. Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. 176 с.
7. Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка : загальні основи педагогіки, теорія освіти і навчання : Навчальний посібник. Книга 1. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 202 с.
8. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. [2-е видання, доповнене]. Київ : «Академвидав», 2012. 352 с.
9. Задорожна Л. На шляху до педагогічної майстерності // Початкова школа. 2001. № 9. С. 60-61.
10. Зязюн І.А. Краса педагогічної дії : навч. посіб. Київ : УФІМБ, 1997. 320 с.
11. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник. Львів : Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
12. Ковальчук О.М. Формування педагогічної техніки засобами театральної педагогіки. Навчально-методичний посібник. Ніжин : Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2001. 126 с.
13. Курсінка, М.Ш. Виховання надзвичайної дитини : poradnik для батьків надто активних, емоційних, вразливих, чутливих і наполегливих дітей / пер. з англ. О. Синиця. 3-тє вид. Київ : Наш формат, 2018. 432 с.
14. Кучерявець В.Г. Основи педагогічної майстерності : Практикум. Ніжин : Редакційно-видавничий відділ НДПУ ім. М. Гоголя, 2002. 55 с.
15. Основи педагогічної майстерності : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Е.І. Федорчук. Кам'янець-Подільський : видавець Зволейко Д.Г. 2008. 272 с.

16. Основи педагогічного оцінювання : навч.-метод. посіб. Ніжин : Лисенко М.М., 2012. 102 с.
17. Основи педагогічної майстерності : модульно-рейтинговий підхід / [автор-упорядник О.І. Кіліченко. Івано-Франківськ, 2012. 206 с.
18. Сайтарли І.А. Культура міжособистісних стосунків : навч. посіб. Київ, 2007. 240 с.
19. Стельмахович М.Г. Українська родинна педагогіка : Навч. посібник. Київ : ІСДО, 1996. 288 с.
20. Сухомлинський В.О. Як виховати справжню людину. Москва : Педагогіка, 1990. 288 с.
21. Шулигіна Р.А. Спілкування як вагома складова соціальної адаптації особистості // Наукові записки КУТЕП : Щорічник / Ред. кол.: Шулигіна Р.А. Методичні рекомендації з формування культури спілкування школярів. Київ : КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2007. 42 с.

Критерії оцінювання виробничої педагогічної практики з педагогіки

- **ступінь** виконання студентами завдань практики;
- **якість** педагогічних знань, проявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- **рівень** сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх фахівців.

Оцінка	Критерії
Відмінно	Студент у повному обсязі виконав усі завдання виробничої педагогічної практики. Виховні заходи оцінено на 10-12 балів. Отримав високу оцінку вчителя, класного керівника та методистів за виконувану роботу. Під час виконання різних видів роботи в школі проявив себе як організований, сумлінний, ініціативний, творчий. Завоював повагу серед учнів, педагогічного колективу школи, керівників практики і отримав високу оцінку керівника від бази практики. У визначений термін здав досконало оформлену документацію, яка відповідає вимогам практики.
Добре	Студент у повному обсязі виконав усі завдання виробничої педагогічної практики. Виховні заходи оцінено на 7-9 балів. Студент припускався деяких методичних помилок під час проведення виховних заходів, але зміг самостійно їх виправити або пояснити причину в процесі аналізу виховного заходу. Проявив дисциплінованість, отримав позитивну оцінку роботи від класного керівника. Вчасно оформив та здав звітну документацію, яка відповідає вимогам практики.
Задовільно	Завдання з педагогіки виконані в повному обсязі. Виховний захід оцінено на 4-6 балів. Студент проявив

	себе організованим, дисциплінованим, проте недостатньо самостійним та ініціативним. Під час залікових заходів допускалися несуттєві методичні помилки. Студент вчасно здав документацію, але при її оформленні допустився деяких неточностей або неповноти викладу.
Незадовільно	За період практики студент не виконав усі завдання з педагогіки, передбачених програмою практики. Отримав негативні відгуки від педагогічного колективу школи, керівників від бази практики. Невчасно та не в повному обсязі подав матеріали практики, які містять неточності та помилки і не відповідають вимогам, щодо оформлення такого виду документації.

Розподіл балів (у відсотках) під час оцінювання результатів діяльності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з педагогіки

№	Зміст	Відсотки
1.	Щоденник практики (повнота і правильність оформлення – зміст, висновки, оцінка)	10
2.	Виховний захід (підготовка, проведення, наявність та повнота конспекту)	40
3.	Самоаналіз виховного заходу (комплексний самоаналіз проведеного виховного заходу за значущими параметрами)	10
3.	Самоаналіз проведеного уроку (комплексний самоаналіз проведеного уроку за значущими параметрами)	10
4.	План-конспект форми роботи з батьками (підготовка, проведення (при можливості), наявність та повнота конспекту)	10
5.	Участь у настановній конференції, підготовка звіту (наявність усіх структурних компонентів, відображення всіх видів робіт, список використаних джерел, наявність необхідних підписів) та участь у звітній конференції	20

ДОДАТКИ

Додаток 1

Схема позакласного виховного заходу ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

«Затверджую»

Викладач кафедри педагогіки та
управління навчальним закладом

_____ (підпис)

« ____ » _____ 202_ р.

Конспект виховного заходу

на тему: _____

студента _____ групи _____ курсу
_____ факультету

_____ (П.І.Б.)

для проведення в _____ класі
_____ школи

« ____ » _____ 202_ р.

Друга сторінка:

Мета заходу (виховна, пізнавальна, розвиваюча)

Форма проведення (класна година, диспут, колективна творча справа,
екскурсія тощо)

Місце проведення заходу і його тривалість

Обладнання і наочність

Використана література, методичні розробки тощо

Зміст виховного заходу

- I. Вступна частина:** вступне слово вчителя, організація заходу, актуалізація теми заходу тощо.
- II. Основна частина:** викладення інформаційного матеріалу, запитання для обговорення, зміст завдань для групового чи колективного виконання, конкурсні завдання.
- III. Заключна частина:** підведення підсумків, рекомендації і пропозиції учням.

Додаток 2

Орієнтовна схема самоаналізу виховного заходу

1. Тема виховного заходу, актуальність її для школярів даного класу.
2. Мета виховного заходу (виховна, пізнавальна, розвиваюча).
3. Форма проведення виховного заходу (класна година, бесіда, диспут, колективна творча справа, екскурсія, вечір тощо), педагогічна доцільність вибору форми для реалізації поставленої мети.
4. Готовність до проведення виховного заходу: попереднє ознайомлення учнів з темою і метою виховного заходу, участь школярів у підготовчій роботі, підбір літератури, наочності, обладнання, технічних засобів, оформлення приміщення.
5. Вступна частина заходу: мотивація спільної діяльності вчителя і учнів у ході виховного заходу, способи активізації учнів на початку роботи.
6. Характеристика змісту використаного матеріалу: актуальність матеріалу, спрямованість його на забезпечення мети, відповідність віковим особливостям, рівню розвитку учнів, запитам і інтересам даного колективу, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу; роз'яснення нових термінів і понять; правильність і обґрунтованість висновків, рекомендації учням щодо самовиховання.
7. Характеристика методів і прийомів роботи: які конкретно методи та прийоми виховання і педагогічної взаємодії застосовані. Їх педагогічна доцільність і спрямованість на реалізацію мети, різноманітність.
8. Педагогічна майстерність: уміння володіти собою, ставлення до учнів, стиль педагогічного спілкування, організаторські уміння, педагогічний такт, культура мовлення.
9. Заключна частина заходу: проведення колективного аналізу, активність учнів у висуненні пропозицій, загальні висновки, програма дальших дій.

10. Загальні висновки: досягнення мети, вплив заходу на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення моральних якостей, створення умов для формування культури, світогляду; що не вдалося зробити, чого досягти. Пропозиції щодо подальшого поліпшення виховної роботи з учнями.

Додаток 3

Схема самоаналізу уроку

1. Мета і завдання уроку (освітні, виховні, розвивальні), їх взаємозв'язок та шляхи реалізації.
2. Готовність до уроку: облаштування класної кімнати, наочні посібники, технічні засоби навчання, санітарно-гігієнічні умови та ін.
3. Тип уроку, його місце в системі занять із предмета. Організаційна структура уроку: чіткість і послідовність етапів, відповідність їх характеру пізнавальної діяльності учнів.
4. Зміст уроку: науковість, виховне та розвивальне значення навчального матеріалу; правильність добору навчального матеріалу за обсягом, змістом і доступністю для учнів; співвідношення емпіричного, теоретичного і практичного навчального матеріалу; групування, класифікація навчального матеріалу навколо ключових понять; спрямованість навчального матеріалу на зв'язок з життям.
5. Методичне забезпечення уроку:
 - використання та особливості поєднання форм навчання, обґрунтованість їх вибору,
 - відповідність принципам навчання;
 - темп уроку;
 - методика проведення різних етапів уроку: постановка пізнавальних завдань перед учнями; методика перевірки домашніх завдань; методика викладання нових знань; методика закріплення навчального матеріалу; методика перевірки та оцінювання;
 - використання прийомів активізації пізнавальної діяльності учнів;
 - організація репродуктивної та творчої діяльності учнів, їх співвідношення;
 - застосування на уроці проблемного та елементів програмованого навчання;
 - врахування індивідуальних особливостей та інтересів учнів, рівня їх підготовленості, здійснення індивідуалізації навчання та диференційованого підходу до учнів;
 - організація різних видів самостійної роботи учнів, їх місце на уроці;
 - домашнє завдання, його обсяг і вчасність подання;
 - використання на уроці виховних можливостей навчального матеріалу, формування наукового світогляду, моральних, трудових, естетичних та інших якостей особистості, культури навчальної праці;
 - виявлення та реалізація на уроці внутріпредметних та міжпредметних зв'язків у навчальному матеріалі, обґрунтування їх педагогічної доцільності.
6. Характер діяльності вчителя: а) рівень наукової підготовки і готовності до уроку; знання теорії навчання і виховання, методики викладання предмета,

психології та гігієни, вміння застосовувати ці знання у процесі навчання; б) діяльність вчителя як консультанта та координатора навчання; в) взаємостосунки з класом та окремими учнями; г) володіння педагогічною технікою (зовнішність; вміння володіти своїм тілом - ходити, сидіти, стояти; жести, міміка; культура педагогічного спілкування; культура педагогічного мовлення; темп роботи); д) педагогічний такт, стиль.

7. Характер діяльності учнів: а) активність, самостійність, інтерес до занять учнів різного рівня підготовленості, зосередженість і стійкість їх уваги на різних етапах уроку; б) навчально-пізнавальна діяльність, організованість, акуратність; участь у роботі на уроці окремих учнів і всього колективу; в) ставлення учнів до вчителя і один до одного (доброзичливість, взаємодопомога, партнерство).

8. Загальні підсумки уроку: а) виконання плану уроку; б) досягнення освітньої, розвивальної і виховної мети; в) загальна оцінка, результати, ефективність і якість; г) висновки та пропозиції щодо подальшого вдосконалення роботи, закріплення успіхів, подолання помилок.

Схема плану-конспекту, щодо форм роботи з батьками
ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

«Затверджую»

Викладач кафедри педагогіки та
управління навчальним закладом

_____ (підпис)

« ____ » _____ 202_ р.

План-конспект форми роботи з батьками

на тему: _____

студента _____ групи _____ курсу
_____ факультету

_____ (П.І.Б.)

для проведення в _____ класі
_____ школи

« ____ » _____ 202_ р.

Друга сторінка:

Мета заходу

Форма проведення (бесіда; тренінг; батьківське консультування; квест;
круглий стіл; індивідуальна зустріч та ін.)

Місце проведення заходу і його тривалість

Обладнання і наочність

Використана література, методичні розробки тощо

Зміст

- I. Вступна частина:** вступне слово вчителя, організація заходу, актуалізація теми заходу тощо.
- II. Основна частина:** викладення інформаційного матеріалу, запитання для обговорення, завдання для групового чи колективного виконання.
- III. Заклучна частина:** підведення підсумків, рекомендації і пропозиції батькам.